

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXIII. | ZATURDAG den 10den JANUARY 1835. | N°. 2.

A°. 1834. — N°. 16.

PUBLICATIE.

IN NAAM DES KONINGS.

DE Gezaghebber van de Kolonie Curaçao en onderhoorige Eilanden.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doet te weten:

Dat wy by resolutie van Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, dd. 19 November ll. N°. 1240/1115, ontvangen hebben de natemelde-ne hierin geinsereerde publicatie, door den gemelden Heer Gouverneur Generaal gearresteerd, ten einde dezelve op de gebruikelyke wyze alhier te doen afkondigen.

Zoo wordt hierby aan de voorzeide publicatie de vereischte publiciteit gegeven, luidende dezelve als volgt:

A°. 1834. — N°. 15.

GOUVERNEMENTS-BLAD.

PUBLICATIE.

Betrekkelyk de toepassing van het Oud-Hollandsch Strafregt op alle zoodanige delicten waarvan Militairen hetzij alleen of in complicitéit met Ingezetenen der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, zich schuldig mogten maken en waartegen by het Militair Wetboek niet is voorzien.

IN NAAM DES KONINGS.

DE GOUVERNEUR GENERAAL DER NEDERLANDSCHE WEST-INDI-SCHE BEZITTINGEN.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Alzoo ten gevolge van de door Ons ter dezer zake gevraagde inlichtingen, by depeche van Zyne Excellentie den Minister van Kolonien dd. 29 Augustus ll. N°. 4/104, aan Ons is toegezonden, afschrift van 'sKonings besluit van den 15den derzelve maand N°. 35, houdende bepaling, dat in al zulke gevallen waarin Militairen zich alleen of in complicitéit met inwoners der Nederlandsche West-Indische Bezittingen aldaar schuldig maken aan delicten, waartegen by het Militair Wetboek niet is voorzien, het Oud-Hollandsch Strafregt voor als nog alleen toepasselyk zal zyn.

ZOO IS HET, dat wy hebben goedgevonden en verstaan:

ART. 1.

Hetzelve besluit te brengen ter kennisse van elk en een iegelyk [illegible] zynde van de navolgende inhoud:

WY WILLEM, BY DE GRATIE GODS KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE NASSAU, GROOT HERTOG VAN LUXEMBURG, enz. enz. enz.

Gezien de voordragt van het departement voor de Kolonien, van den [illegible] No. 15, en het daarby overgelegde advies van Onzen Minister van Justitie van denzelven, littera No. 37.

Den Raad van State gehoord, (advies van den 27 July 1834, No. 5.)

[illegible] de rapporten van Onze Ministers van Justitie en van Kolonien van den [illegible] en [illegible] dezer, No. 49 en 17.

Hebben goedgevonden en verstaan, te verklaren, dat in zulke gevallen, waarin militairen der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, zich alleen of in complicitéit met inwoners dier Kolonien, schuldig maken aan delicten, waartegen by het Militair Wetboek niet is voorzien, het Oude-Hollandsche Strafregt voor als nog alleen toepasselyk zal zyn.

En is Onze Minister van Kolonien belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Justitie en (onder gelyktydige mededeeling der adviezen van Onze Ministers van Justitie en van Kolonien van den [illegible] 49-17) aan den Raad van Justitie, tot informatie en narigt.

's GRAVENHAGE den 15 Augustus 1834.

(Geteekend) WILLEM.

Van wege den Koning,

(Get.) J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Griffier ter Staats Secretarie,

(Get.) J. H. ELIAS SCHOVEL.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris Generaal by het Ministerie van Kolonien,

(Get.) A. BROCX.

ART. 2.

Te bepalen dat bovenstaand Koninklyk besluit in de Kolonie *Suriname* zoo wel, als in de W. I. Eilanden *Curaçao*, *St. Eustatius* en *St. Martin*, in werking zal komen en kracht van wet hebben, van en met den dag waarop de afkondiging dezer in ieder der opgenoemde Kolonien zal plaats hebben.

En op dat niemand hiervan eenige onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelyke wyze worden gepubliceerd en in het Gouvernements-blad geinsereerd.

Aldus gearresteerd albier aan *Paramaribo* den 19den November 1834, het een en twintigste jaar van *Zyner Majesteits* Regering.

E. L. VAN HEECKEREN.

Ter Ordonnantie van Zyne Excellentie,

De Gouvernements Secretaris,

G. A. VAN DER MEE.

Gepubliceerd aan *Paramaribo* den 21 November daaraanvolgende.

G. A. VAN DER MEE.

Gearresteerd op Curaçao den 29 December 1834, het 22ste Jaar van Zyner Majesteits Regering.

(w. g.) RAMMELMAN ELSEVIER.

Ter ordonnantie,

(w. g.) I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Koloniale Secretaris.

Gepubliceerd binnen het Fort Amsterdam en in de Willemstad den [illegible] daaraanvolgende.

(w. g.) I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Koloniale Secretaris.

A°. 1835. — N°. 1.

PUBLICATIE.

Houdende bepaling ten aanzien van het gratis procederen in regten van de arm en kerk besturen.

IN NAAM DES KONINGS.

DE Gezaghebber van de Kolonie Curaçao en onderhoorige Eilanden.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Naardien wy by resolutie van Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, dd. 11 December 1834, No. 1364/1828, zyn gemagtigd geworden, om [illegible] bepaling te nemen, ten aanzien van het gratis procederen in regten van de arm en kerk besturen en aan dezelve, by promulgatie, kracht van wet te geven.

Zoo is het: dat wy, uit kracht van deze op ons verleende magtiging,

Hebben goedgevonden en verstaan, te [illegible] bepalen by deze:

1°. Dat de Arm- en kerkbesturen binnen deze kolonie, het zy als aanleggers het zy als verweerders, *Pro Deo* en vry van zegel en leges, zullen procederen, zonder noodig te hebben deswege aan de bevoegde regterlyke autoriteit eenig verzoekschrift in te dienen, onder verpligting echter, om by den aanvang der zaak over te leggen, eene schriftelyke autorisatie van den Gezaghebber om, het zy als aanleggers acties te instituëren, [illegible] verweerders in rechten te doen [illegible] tot verkryging [illegible] gezegde Arm- en kerkbesturen aan den Gezaghebber [illegible] vry van zegel en leges zal worden ingediend, zullende by gebrek van zoodanige autorisatie, de verschillende Arm- en kerkbesturen ten hunne eigene prive kosten en periculo procederen.

2°. De tweede paragraaf van het 1ste artikel des Reglements op het gratis procederen in regten van Gouverneur en Raden van Politie dezer eilands dd. 16-19 January 1825, als mede alle overige formaliteiten by dat Reglement voorgeschreven, aan welke door de voorstaande bepaling wordt gederogeerd, voor zoo verre de Arm- en kerkbesturen op dit eiland betreft, buiten werking te stellen en voor vervallen te houden, zoo als dezelve buiten werking gesteld en voor vervallen gehouden worden by deze; blyvende overigens het voormelde Reglement in deszelfs geheel.

Gearresteerd op Curaçao den 5den January 1835, het 22ste Jaar van Zyner Majesteits Regering.

(w. g.) RAMMELMAN ELSEVIER.

Ter ordonnantie,

(w. g.) I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Koloniale Secretaris.

Gepubliceerd binnen het Fort Amsterdam en in de Willemstad den 5den daaraanvolgende.

(w. g.) I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Koloniale Secretaris.

De Curaçaosche Courant.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 29 December 1834.

DOOR Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, aan den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie toegezonden zynde het navolgende berigt voor Zeevarenden, zoo wordt, krachtens autorisatie van den Heer Gezaghebber voormeld, daaraan by deze publiciteit gegeven.

Gouvernements Secretary.

PARAMARIBO den 9 December 1834.

BERIGT VOOR ZEEVARENDEN.

Namens Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, wordt hiermede bekend gemaakt [illegible] van de rivier Suriname [illegible] twee vasten beijen en [illegible] gekleurde [illegible] den Kapitein ter Zee Kommandant van Zyner Majesteits Eskader op de W. I. Station, welke [illegible] legging dier verkenningsteekenen heeft belast, aan den Gouverneur Generaal ingeleverde beschryving welke alhier wordt geinsereerd, als:

"De ingang der rivier *Suriname* is thans met vier "boeijen, aan de loefzyde van het vaarwater gelegen, "afgebakend.

"Van deze zyn de twee buitenste of N°. 1 en 2 yze-"ren boeijen, in welke eene vyf en twintig voet lange "mast staat, welkers top, met eene groote koperen "Nederlandsche vlag onder welke eene globe van [illegible] "[illegible] in voor-"[illegible]

"De twee binnenste of N°. 3 en 4 [illegible] ge-"koperde tonnen [illegible]

"Dezelve zyn geplaatst als volgt: [illegible]

"N°. 1. In groote drie vademen afgaande grond op "6°. 7', 30", Noorder breedte, hebbende *Braamspunt* "Zuiden 13°. Oost, op drie mylen afstand van zich.

"Deze boey, op eene uitgestrekte zacht gloeijende "[illegible], behoeft in geen geval, na aangeno-"men te worden, dezelve dient voornamelyk, om Sche-"pen, welke buiten de modderbank om de Oost van-"daankomen, eene vaste peiling op *Braamspunt* en de "volgende boeijen te geven.

"N°. 2. Ligt in twee vademen, Zuiden 15° West "op circa 1 7-8 myl afstand van N°. 1.

"Van N°. 1 tot N°. 2 is de grond zeer vlak opgaan-"de. Men vindt [illegible] der rivier dwars over, "[illegible] water.

"By een [illegible] met tamelyk "helder weer, de [illegible]

"Van N°. 2 peilt men *Braamspunt* in het Zuiden 33° "Oost, en N°. 3 of de binnenste [illegible] in het "Zuiden 21° Oost.—Van N°. 2 zal men, van een [illegible]

[illegible]

"N°. 3 Ligt in 2 1-4 vadem, bewesten de punt van "de zich Noord-Westelyk van *Braamspunt* uitstrekken-"de zandbanken. Van daar peilt men: den Ooste-"lyksten zigtbaren boom van het land Noorden 7° Oost, "*Braamspunt* Zuiden 41° Oost, en

"N°. 4. Of de bovenste [illegible]

"N°. 4. [illegible] "zandbanken, in [illegible] water, hebbende "*Braamspunt* in het Noorden 45° Oost. Aan de West-"[illegible] is eene Kuil, waarin met laag wa-"ter 3 1-2 vadem staan blyft, en derhalve goede anker-"plaats oplevert voor Schepen welke aldaar op gele-"genheid van wind of gety, tot voortzetting der reize, "moeten wachten.

"Om [illegible] "[illegible] in het vaarwater, is het "dienstig de koersen naar de strekking der boeijen "in te nemen, altyd oplettende, dat de vloed [illegible] "sterk naar en de ebbe soms opzet; welk laatste [illegible] "plaats heeft, [illegible] men de zandbanken, en de ton-"nen daarby [illegible] niet voorbyzet, vallende de stroom "meestal dwars over de zandbanken heen.

"*Alle diepten* in deze vermeld, zyn van laag water "met Nieuwe en Volle Maan, ryzende het water al-"[illegible] in de Kwartieren de ebbe "[illegible], daar de vloed slechts 5 1/2 "[illegible] geeft.

"[illegible] alle volgens het [illegible] "[illegible]

"Die op de [illegible] het land, zyn van geene "doorgaande zekerheid, dewyl hangende [illegible] "[illegible], de afspoeling van de punten kan worden waar-"genomen."

De Gouvernements Secretaris,

[illegible] VAN DER [illegible]

De Koloniale Secretaris,

L. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 9 January 1835.

[illegible] den HoogEd. Gestrengen Heer Gezaghebber [illegible] wordt by deze bekend gemaakt, dat de [illegible] betreffende de volgende week [illegible] gende [illegible] in [illegible] van vyftien [illegible] 18 Oncen wegen, en van mindere pryzen naar [illegible], zullende het [illegible] fransche brood [illegible] voormelden prys, [illegible] minder mogen wegen [illegible] als by de Publicatie van den 15den Maart [illegible] is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,

L. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 27 December 1834.

BY deze wordt bekend gemaakt, dat de Heer H. VAN DER [illegible] Koloniale Raad, by dispositie van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer Kolonie [illegible] het Jaar 1835, als Lid van het Collegie [illegible] en Desolate Boedels [illegible] gecontinueerd.

[illegible]

L. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Publieke Verkooping.

DE ondergeteekenden zullen op Dingsdag den 20 dezer [illegible] Straat, by Publieke Opveiling verkoopen:

EENE PARTY MEUBELEN, HUISCIERADEN &c. &c., toebehoorende aan den Heer [illegible] DE LIMA, Jr. D.

A. D. [illegible] & ZONS.

Den 8sten January 1835.

CURAÇAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—JANUARY.

3.	bark Dolores, Fernandez,	Coro
	boot Especulador, Vargas,	[illegible]
	golet Casualidad, Villavicencio,	[illegible]
5.	brik Le Courier de La Guayra, Lartigue,	La Guayra
6.	golet Dorothea, Quant,	Aruba
7.	brik William, Bergner,	Indiaansche Baai
7.	[illegible]	Puerto Cabello

UITGEKLAARD—JANUARY.

3. brik Comeet, Trout,
5. boot Especulador, Vargas,
6. golet Dorothea, Quant,
7. golet Casualidad, Villavicencio,
schip Leonidas, Manson,
golet Vesper, Thackara,
bark Maria Francisca, Guerra,
—— Dolores, Fernandez,
golet Mercurio, Lergo,
boot Dexalo, Laroche,
—— Rosalia, Marcenier,
golet Grand Canal, De Brot,
9. —— Gysbertha, De Brot,
—— Anna Celestina, Agostini.

VERSCHYNSELEN DER MAAN

JANUARY 1835.

E. K. Dingsdag den 6 ten 5 u. 5 m. 's namiddags.
V. M. Woensdag den 14 ten [illegible] 's nam.
L. K. Woensdag den 21 ten 4 u. 20 m. 's nam.
N. M. Woensdag den 28 ten [illegible] 's namiddags.

Wy hebben in den NACIONAL van Caracas van den 22 December ll. gelezen, welke de volgende nieuws artikelen behelzen:

De Engelsche paket die den 16 December te La Guaira aangekomen is, heeft den Heer J. M. MONTILLA overgebragt, die sedert July jongstleden zich in Londen heeft bevonden, met geloofsbrieven als plenipotentiaris van Venezuela by de hoven van Engeland, Frankryk en Spanje.

Het gouvernement heeft de terugkomst van dezen afgezant bevolen, uit hoofde dat het Congres van 1834 noch goed gekeurd noch gesteund heeft voor [illegible] deze legatie.

Hetzelfde nummer van LA NACIONAL behelst het volgende:

Den 20 December heeft de uitvoerende magt met consent van den raad den Generaal CARLOS SOUBLETTE tot plenipotentiaris aan de hoven van Engeland, Frankryk en Spanje, en den Heer D. O'LEARY, die zich thans in Europa bevindt, tot deszelfs Secretaris benoemd. De Heer SOUBLETTE zou den 25 December met de Engelsche pakket van La Guaira vertrekken.

Op denzelfden 20 December heeft men aangenomen het ontslag van den Heer C. SOUBLETTE als Minister van Oorlog en Marine, en dat van den Heer D. B. URBANEJA van de binnenlandsche zaken.

De Europische berigten in de opgemelde Courant, loopen tot den 10 November, en bevatten meest berigten uit Spanje.

De Fransche Minister GERARD en zyne ambtgenooten hebben hun ontslag ingezonden, om dat de koning niet wil toestemmen in hun verzoek tot het verleenen van eene amnestie [illegible] van de [illegible] die [illegible] in de moordtooneelen van het verloopene jaar.

De koningin regentesse van Spanje heeft een besluit genomen, [illegible] pensioenen die 'sjaarlyks uitbetaald worden aan den Prins van Luca en de Prinses van Beira, ingetrokken worden, dewyl zy geweigerd hebben Isabella II. te erkennen.

Ook worden alle goederen en eigendommen van personen, die zich by den vyand gevoegd hebben, in beslag genomen, met oogmerk om derzelver inkomsten tot de volgende einden te besteden, namelyk: om de kinderen en [illegible] die afhankelyk zyn der genen die de zaak der koningin verlaten hebben, te onderhouden, om [illegible] genen, die door de handelingen der rebellen schade [illegible] geleden, en om de families der gesneuvelden [illegible] te onderhouden; [illegible] er nog een batig saldo overblyven, dan zal het besteed worden om de nationale schuld te betalen.

By een ander besluit van de regentesse zullen al de genen, die zich voortaan by de rebellen vervoegen, alle pensioenen of regten, welke zy bezitten, [illegible] voorloopige toesgeltellingen verliezen.

Ten opzigte der krygsverrigtingen in [illegible] meld, [illegible] in statu quo. Het leger van de koningin heeft eene versterking van 10,000 man, uitgezochte troepen uit de koninklyke gardes ontvangen, doch het is te bejammeren dat men voor eerst wegens den [illegible] geen gebruik dezer troepen kan maken; intusschen versterken zich de Carlisten ook, die onlangs, een nieuw Korps, van 3000 man, wel uitgeruste troepen, op den been gebragt hebben, met oogmerk om in Oud Castilie, waar Don Carlos, vele vrienden en aanhangers heeft, een inval te doen. [illegible] maanden te voren die versterking ontvangen, dan had hy misschien iets van belang ten voordeele der zaak van de koningin uitgevoerd hebben; maar men moet nu de Lente afwachten om de krygsverrigtingen op nieuw te beginnen. De Cholera echter stoort [illegible] jaargetyden te [illegible] en is aanhoudende [illegible] beide de partyen, namelyk zy helpt beide het werk der vernieling uitoefenen. Zy heeft hare verwoesting op nieuw aangevangen in de nabyheid der legers van het noorden en [illegible] verwoestingen aangerigt, zoo wel onder de troepen van de koningin als onder die van Zumalacarreguy en niet minder [illegible] [illegible] zyn er [illegible]. In Barcelona stierven er dagelyks van 150 tot 200 menschen aan de Cholera.

De generaal Mina was van zyne ziekte hersteld en had den 4 November het bevel van het leger in het noorden van Spanje op zich genomen.

In eenen brief van Puerto Cabello, gedagteekend den 4 dezer, lezen wy dat op [illegible] eenen nieuwe President voor Venezuela zal gekozen worden.

In eene Nieuw Yorksche Courant lezen

[illegible] dat de zaak tusschen Carthagena en Frankryk wegens den Consul BARROT, op eene vriendschappelyke wyze beslecht is, en dat de Consul wederom zynen post met eerbewyzen zou aanvaarden. De Admiraal Mackau werd met een eskader van Martinique te Carthagena verwacht, om den Consul te zien installeren, en de gezaghebbers van Carthagena waren druk bezig toebereidselen te maken, om den Consul met de [illegible] diplomatische eerbewyzen te [illegible]. De Consul zou begeleid worden van 300 fransche artilleristen tot [illegible] zyne woning, en by het [illegible] hyschen van de fransche vlag, zouden er van al de forten koninklyke saluten gedaan worden.

DUITSCHLAND. — Onder het opschrift *Vermindering der Huwelyken*, leest men in een Duitsch dagblad het volgende:

De Heer Johan Schön, Professor aan de Hoogeschool te Breslau, heeft onlangs een kort begrip van algemeene statistiek uitgegeven, hetwelk, nopens den staat der beschaving in Europa belangwekkende doorzichten [illegible]. Ziehier wat hy zegt van de vermindering der huwelyken en de vermeerdering der onechte geboorten.

Eertyds telde men in Europa op 120 inwoners een huwelyk; tegenwoordig heeft er slechts een huwelyk plaats op de 160 zielen. Onder de Fransche nationale garde bevinden zich niet minder dan 1,251,063, ongehuwde personen van 20 tot 35 jaren; dit getal maakt meer dan het derde gedeelte van de geheele mannelyke bevolking [illegible] in het gansche land uit. De vermeerdering van het getal onechte kinderen staat in evenredigheid met de vermindering van het [illegible]. In de meeste groote steden telt men op drie kinderen een onecht kind. te Stokholm worden er alzoo 2 op de 5 geboren; [illegible] in Frankryk, Pruissen, Engeland, Zweden, enz, wordt thans een onecht kind geboren op 12 wettige, terwyl zulks vroeger slechts het geval was van een op de 14 of 15; in Wurtemberg telt men een onecht kind op 9 wettige; in Saksen een op 8; in Hessen-Darmstad een op 5. Het in 1834 te Parys uitgegeven jaarboekje stelt nogtans de evenredigheid tusschen de onechte en wettige kinderen in Frankryk gunstiger dan de Heer Schön zulks opgeeft. Uit eene vergelyking der geboorten van 1817 tot 1831 gaat voort, dat er een onecht kind wordt geboren op ruim 10 wettige kinderen, hetgeen maakt 20 op de 132. Hetzelfde geldt omtrent de huwelyken in Frankryk, namelyk een huwelyk op de 131 ingezetenen.

FRANKRYK. — Men spreekt thans veel over een proces; dat nog al van belang voor de geneeskundige wereld zal zyn. — De graaf *de la Bourdonnaye* is onlangs door eenen geneesheer van den steen geopereerd. Na hem naderhand om de rekening verzocht te hebben, heeft de graaf hem ten laatste *drie duizend franken*, gezonden. Daarop heeft de doctor geantwoord, dat die som hem te klein voorkwam, en, [illegible] *tien duizend* franken geëischt. De heer *de la Bourdonnaye* heeft *zes* in plaats van *drie* [illegible] willen leggen, en aan den doctor nader drie bankbiljetten van duizend franken laten zenden. Maar de doctor heeft [illegible] andermaal zeer stellig *tien duizend* franken gevraagd. Ten gevolge van de niet minder stellige weigering van den graaf om die som te geven, zal de zaak nu voor den regter komen.

In een dergelyk geval, antwoordde [illegible] vermaarde *Dupuytren* eenen ryken bankier, die hem 6000 fr. zond: "Ik bedank den heer H. . . voor de heden morgen gezonden [illegible]; maar het spyt my, dat zyn Ed. niet heeft gewacht, om my alles te gelyk te zenden."

De laatstgemelde geneesheer is tegenwoordig ziek. Hy wordt voor zeer ryk gehouden; sommigen schatten zyn vermogen op vyf of zes millioen. Voor het genezen en herstellen van een gebroken been van den heer [illegible], ontving hy eens honderd duizend franken.

Er heeft te Parys een ongelukkig voorval plaats gehad. Ieder kent het luchtschip de *Arend* (*), waarmede de eigenaar, benevens nog 16 andere personen, eene reis naar Londen wilden afleggen. Byna de geheele stad is in de laatste 8 dagen van alle kanten dit luchtvaartuig komen zien. Gisteren (den 18 Aug.) hadden de luchtreizigers het doel hunner reis aangekondigd, maar gelukkig was geen hunner nog [illegible].

De afgeloopen nacht was geheel gewyd om de toebereidselen der reis te voltooyen. Men bemerkte eenige kleine spleten, die hersteld moesten worden, en het was negen ure des morgens, toen deze verbazende machine, gevolgd door vele duizende nieuwsgierigen, op het *Champ de Mars* aankwam.

Sedert dat oogenblik is de volksmenigte nog steeds aangegroeid. Alle hoogten waren in weinige oogenblikken bezet, en reeds drongen de personen, die plaatsen besproken hadden, tot in het afgeslotene gedeelte door, [illegible]. De luchtreizigers hebben beloofd de oorzaak dezer ontploffing mede te deelen; wy zullen hunne ophelderingen afwachten.

In minder dan één oogenblik was de [illegible] stoffe hebben, die bestemd was om zoo vele personen te vervoeren. Ieder was verwonderd, by het zien van de broosheid dezer stoffe, hoe menschen hun leven aan dezelve hebben kunnen toevertrouwen.

Zie hier overigens hetgeen men daarvan heeft gezien: tusschen een uur en half twee, toen de werklieden den luchtbol naar beneden wilden trekken, brak het touw, en de luchtbol, aan zich zelven overgelaten, steeg in de lucht, en [illegible] met groot geweld boven de boomen op het Marsveld uit.

Men verzekert intusschen dat de onversaagde luchtreizigers van eene tweede proefneming niet afzien.

Welk ook hun voornemen zy, het is gelukkig dat de [illegible] vertrek heeft plaats gehad; wy kunnen thans in dit gebrek voorzien, hetwelk een vreeselyk ongeluk te weeg hadde kunnen brengen, indien de uitbarsting na de opstyging van den luchtbol ware geschied.

(*) Dit luchtschip is 130 voet lang en [illegible] voet hoog. De bol is van eene soort van gevernist linnen, waarover een netwerk van touw gespannen is. Hy was met gas [illegible] gevuld. Het vaartuig, dat de reizigers bevat, is van ligt maaswerk. Hetzelve is omtrent 90 voet lang, doch niet meer dan zes voet breed. Er zyn vier luchtraderen, en twee stuurraderen, daaraan vastgemaakt. De raderen zyn door middel eener mechaniek derwyze ingerigt, dat de enkele [illegible] derzelve zoo geplaatst kunnen worden, dat zy het op en afklimmen, het heen en weder bewegen van den luchtbol naar welbehagen kunnen te weeg brengen. Wil men stil blyven staan, dan wordt iemand met een anker naar beneden gelaten, om hetzelve aan een of ander voorwerp vast te maken. De uitvinders beloven, by gunstigen wind, hunne reis van Londen naar Parys in twee uren tyds af te leggen, in het tegenovergestelde geval [illegible] zy echter daartoe 6 uren noodig te hebben. — Indien het gebeurde, dat de luchtbol onder weg een gat mogt bekomen, dan zoude men zulks, zonder oponthoud te lyden, weder digt maken kunnen.

Het nut van Orde en Stiptheid.

Orde is verstand; waar geene orde in een huis heerscht, is geen geluk nog zegen, omdat alsdan het behoudende en vermeerderende grondbeginsel ontbreekt. — Wanorde vernielt, wat de vlyt voortbrengt. Stiptheid is de dochter van orde, en verwekt vertrouwen, omdat zy alles op den juisten tyd verrigt. *Zy* verbindt [illegible] met het verstand, en brengt zegen en welvaart in een huis aan.

De Engelschman SCOTT van *Exeter*, die tot zyne in zyn tachtigste jaar, om zaken rondreisde, onderscheidde zich by uitnemendheid door zyne stiptheid en orde, en daar hy met deze deugden eene aanhoudende en verstandige vlyt paarde, verwierf hy zich een aanzienlyk vermogen. De volgende gebeurtenis kan een denkbeeld van zyne naauwkeurigheid geven. Sedert eene lange reeks van jaren wisten de Kasteleins te *Devon* en *Cornwall*, by welke hy zynen intrek nam, naauwkeurig den dag, ja zelfs het uur, waarin hy by hen zoude aankomen. Kort voor den dood van den Heer SCOTT, deed een Engelschman eene reis en kwam te *Cornwall*, alwaar hy in eene niet zeer groote herberg zynen intrek nam, om er het middagmaal te houden. — De bedienden gaven hem de lyst der spyzen, doch hy vond geen smaak in de geregten, die daarop waren opgeteekend. — Intusschen zag hy, dat men een heerlyken eendvogel braadde, en verlangde dezen voor zyn middagmaal te hebben. — "Dezen eendvogel kan UEd. niet bekomen," antwoordde de Kastelein, "hy is voor den Heer SCOTT uit *Exeter* besteld." "Ik ken den Heer SCOTT zeer wel," zeide de reiziger, "[illegible] zich niet in uw huis." — "Dat is waar," hernam de waard, "maar voor zes maanden was hy hier het laatst, en bestelde een' gebraden eendvogel [illegible]" Tot zyne groote verwondering zag de reiziger den ouden Heer op dit zelfde oogenblik voor de herberg afstappen en binnen treden. Het was juist vyf minuten voor tweeën.

Oorsprong van den eersten April, als feestdag der gekken.

Op den Ryksdag te *Augsburg* (1530), waar, van de *Duitsche* Natie het bystand van *Turkye* en veel gelds gevraagd werd, waar men Godsdienstwisten beslechten en nog veel meer, dat niet tot stand kwam, doen wilde, zoo ook het Muntwezen in orde [illegible] gebragt worden [illegible] veel en velerlei andere zaken, konde of wilde men daar niet aan toe komen, maar bepaalde er een byzonderen dag voor, een' Muntdag, en wel *den eersten April*. Deze dag nu werd het doel van vele en groote speculatien. Maar — de eerste April verscheen en er werd van geen Muntdag verder gesproken. Al die speculanten, die op dien dag hunne berekeningen gebouwd hadden, werden nu, als gefopte gekken, bespot; en zoo werd de eerste April, alom vermaard, als — feestdag der gekken!

Zonderlinge wyze van doen in Japan.

De Japanezen zyn zeer oploopend, en wanneer de een den ander ten [illegible] uitdaagt, dan zegt hy tot hem: "[illegible] myne sabel is beter dan de uwe," en ryt zich daarmede den buik op. — "Gy zult zien, dat de myne voor de uwe niet onderdoet," antwoordt de ander, en volgt zyn voorbeeld. Het zou schandelyk zyn deze uitdaging af te slaan.

Natuurkundige byzonderheden betreffende Curaçao.

Bewoners der Baaijen en Binnenwateren.

Wanneer wy by kalm weder en eene effen oppervlakte over de baaijen of binnenwateren onzes eilands varen, dan ontwaren wy op derzelver bodem zulk eene verscheidenheid van planten en gewassen, dat wy meenen eenen onderzeeschen tuin te zien, terwyl tusschen deze plantachtige wezens schoon gekleurde visschen en zeedieren van allerlei zeldzame gedaanten zich bewegen. Wy zien er polypen, koralen, zeeblazen, kwallen, zee-egels, sepien, schelp en schaaldieren en verscheidene soorten van wormen.

Nog schooner en grooter dan in onze binnenwateren zyn de koralen in sommige baaijen, waar zy niet weg gevischt zyn, met oogmerk om er kalk van te branden. Hier hebben zy eenige voeten hoogte en in sommigen dezer koralen meent men de nopal plant met ovaalachtige platte bladeren, die op de rotsen groeijen, op den zeebodem terug te zien.

Deze koralen ontmoet men als petrefakten terug in [illegible] rotsen, waar sommige zulk eene grootte hebben, dat zy [illegible] palmboomen gelyken.

Ook de [illegible], waarmede de boorden der kust bedekt zyn, zyn niet anders dan [illegible] de koralen.

De menigvuldigheid en verscheidenheid dezer soort van zee voortbrengselen, moet by ons de vraag doen opkomen: Welke wezens zyn toch deze koralen? — Behooren zy tot het mineralen ryk, het planten ryk of het dieren ryk? Hoe ontstaan zy? Hoe groeijen zy?

De oplossing dezer vraag is ook zoo gemakkelyk niet. Lang is men onbewust gebleven of zy groeiden door kristalaanschieting als het zout; door sappen uit den grond te trekken als de planten, of door voedsel optenemen als de dieren, tot dat men eindelyk, veelal door middel van het mikroskoop, ontdekte dat zy tot het dieren ryk behoorden. Het zal dus niet onbelangryk zyn een kort overzigt te geven van deze en andere waterbewoners onzer baaijen.

De polypachtige dieren, welke deze koralen voortbrengen, worden plantdieren of dierplanten genoemd, [illegible] lykt. De mondopening is [illegible] omgeven, welke zich tak of straalvormig uitbreiden en tevens als vang armen tot het grypen hunner prooi dienen. — Zy bestaan uit eene weeke, slym of geleiachtige massa; hunne voortplanting geschiedt het zy door spruiten, naardien de jongen als [illegible] jen en zich daarvan losmaken, of door eijeren.

Men onderscheidt deze plantdieren in naakten en bedekten.

De bedekten, koralen geheten, hebben eene hoorn of houtachtige of kalkachtige behuizing, uit welke, als uit een' stam takken voortgroeijen, met openingen aan de einden, uit welke de daarin [illegible] polypachtige dieren hunne vangarmen uitsteken. Zulk een koraalstam is derhalve de gemeenschappelyke behuizing voor eene menigte zulke dieren, op gelyke wyze ongeveer, als een boom eene menigte bloesems draagt. De vaste stammassa wordt door het dier op eene organische wyze afgezet, gelyk de schelp by den oester of de beenderen by den mensch.

De naakte koralen zitten door middel van eene zuig of voedingsbuis op den bodem der zee vast. De voeldraden, die de mondopeningen omgeven, dienen om kleine waterdiertjes te grypen en breiden zich uit onder allerlei vormen. De kliproos gelykt naar eene groote bloem met vele meeldraden. De zeepalm draagt eene kroon die veel overeenkomst met palmbladeren heeft.

Onder de koralen alhier zyn opmerkelyk:

Het sterkoraal (Madrepora). Het dier heeft groote schotelvormige armen en steekt in kalkbuizen, die zich stervormig [illegible] aan de stamoppervlakte, dan eens aan de einden der takken en twygen openen.

Het zwamkoraal (Fungites), vertoont een [illegible] tige zwamhoed op eenen steel, dikwyls van een voet diameter, het dier bestaat uit dikke kleverige styfselachtige [illegible], die naar boven uitkomen.

Andere [illegible] hebben eene hoorn of houtachtige behuizing en [illegible] de fraaije zeeboompjes uit, die menigvuldig van hier als naturalien verzonden worden.

Chomel in zyn [illegible] geeft de beschryving, benevens afbeeldingen van vele soorten van koralen, die [illegible] van Curaçao [illegible] en in natuurkundige kabinetten geplaatst zyn.

Andere dieren uit onze baaijen zyn de blaasdieren of zeeblazen, dikwyl van de fraaiste kleuren. Zy bestaan uit eene blaas met draadvormige aanhangsels, die deels tot zuignoeden, deels tot voelhoren dienen, welke, wanneer men ze aanraakt, branden, en waarmede zy hunnen roof vangen.

De kwallen die by kalm weder in menigte komen boven dryven, hebben een slymachtig doorschynend en schyfvormig lyf, in welks midden zich een mond bevindt, van welken, min of meer groote vangarmen, als stralen van eene ster uitloopen.

De zee-egel (echinus), hier zeeappel genaamd, is een kogelrond dier met eene kalkachtige schaal en beweeglyke stekels. Van onderen heeft het een uit vyf [illegible] kene en bewegelyke tanden bestaande gebit, het welk inwendig op eene soort van beenderen stellaadje [illegible]. Het lyf bevat een maag, darm, zenuwen en eijerstokken.

De franschen, welke alle [illegible] nuttig en de voortbrengselen die voor anderen een afkeer [illegible] als kikvorschenbouten en paddestoelen, schynen deze zee-egels insgelyks als spyzen te gebruiken. Toen na de nederlaag van den Admiraal de la Grasse, het overschot der fransche vloot alhier de wykplaats had genomen, werden deze zee-egels in menigte opgezocht en gestoofd zynde, als eene zeldzame delicatesse voor de fransche schepelingen opgedischt.

De Zeesterren hebben een stervormig lyf met vyf stralen, en kalkachtige schaal. Hunne stralen hebben van onderen eene naar de lengte gerigte voren, waarin zich verscheidene honderden blaasvoeten bevinden.

De Sepien, ook Zeekatten genoemd, zyn dieren zonder uitwendigen schaal of schelp; zy bezitten oogen en ooren. In den hoornachtigen snavel steekt eene met hoornachtige punten bedekte tong. De kop is met acht tot tien groote armen omringd, aan welker einden en zyden zuignappen zitten, waarmede zy zich aan klippen of aan hunne prooi vastzuigen kunnen; ook dienen hun dezen tot voeten om zich voort te bewegen.

Nu volgt de ongemeen talryke familie der schelpdieren of Conchylien. Sommigen hunner vertoonen zeer regelmatige in menigvuldige teekeningen en kleuren en worden daarom door liefhebbers van verzamelingen van naturalien hoog geacht.

Tot de schaaldieren of Crustaceën, behooren de hier [illegible] wormen. Onder deze laatste is de zee-duizendbeen, met eene menigte borstels, zoo dat zy byna het voorkomen van eene rups heeft. Zy heeft by de [illegible] twee kiauwen, gelyk de tangen of knypers der [illegible].

Velen dezer insekten, steken of branden by aanraking, gelyk netelen; hiervan weten de liefhebbers van zwemmen te praten. Dikwyls voelen zy zich steken of branden, waardoor kleine blaren op den huid ontstaan, zonder dat men eenig insekt in de nabyheid ontwaart. Dit geschiedt dus door een snel voorbyschietend of door een onbespeurbaar insekt. Doch dit is een gering nadeel tegen het groote voordeel dat het koude bad het ligchaam aanbrengt. Misschien is de St. Anna baai, van alle West-Indische zeeboezems, de eenigste plaats waar men zonder gevaar van door haaijen verslonden te worden, kan baden of zwemmen.

Deze waterbewoners kunnen alleen in zee-water leven, dat vyf graden of [illegible] pekel bevat. Klimt de pekel tot hooger graad dan komen zy om.

Toen door den orkaan van 1807 de monding van het binnenwater van Sint Marie gesloten werd door een dam van zeesteenen, verpekelde dit binnenmeer door uitdamping tot op 16 graden, en heeft van al de albier van de zee afgescheidene binnenwateren den hoogsten graad van pekel, omdat de dam slechts weinig water laat door zypen. Hierdoor moest de dierlyke schepping uitsterven, behalve eenige vischsoorten, die in den regentyd, wanneer er sterke toevloed van zoet water plaats heeft, weer te voorschyn komen.

Deze sterke verpekeling is van eene andere zyde beschouwd, weer nuttig geworden wegens de nieuw aangelegde zoutpannen; want hoe sterker het pekel water is, des te [illegible] gevoerd, des te spoediger de kristallisatie volgt, en des te grooter en schooner de zoutkristallen zyn.

Dit binnenmeer heeft nog een voordeel boven de anderen, daar men door middel van een kanaal, dat door den dam is heen gegraven, naar willekeur zeewater kan binnen voeren of afsluiten, terwyl in andere binnenmeeren de zypering van het zeewater door den dam dikwyls meerder is dan men wenschen zou.

— Ook het binnenwater van Jan Thiel heeft eenmaal gemeenschap met de zee gehad, doch daar de zeegolven aanhoudend zeesteenen aan deszelfs monding opwierpen, zoo ontstond er een dam, die in den loop der jaren met eene kalkmassa verbonden wordende, thans vaste rifsteen uitmaakt.

Geen bewerktuigd wezen kan in dit pekelmeer bestaan. Wanneer men de krabben er eenigen tyd onder water houdt, zoo komen zy om.

Grotten en Spelonken.

De [illegible] maakt het grondgebergte dezes eilands uit. De kalk of rifsteen omkleedt deszen grondslag langs de zeekusten, doch wordt nergens anders binnenslands gevonden dan daar waar het eiland op [illegible] is. Oudtyds moet dit eiland uit twee eilanden van byna gelyke grootte bestaan hebben, die door een ondiep kanaal van elkander gescheiden waren, doch de rifsteenranden, die in den loop des tyds zich om deze eilanden aangezet hadden, kwamen met elkander in aanraking, ter plaatse waar dit kanaal was, en verbonden de beide eilanden [illegible].

Deze kalk of rifsteen is vol groote en kleine gaten, die ontstaan zyn ten eerste door de verwering der zee voortbrengselen die deze steen in zich bevat, en ten anderen door de ongelyke zamenstelling der kalkmassa zelve. De petrefakten van koralen, madreporen, fungiten, enz. die in deze steensoort gevonden worden, gaan eerder tot stof over dan de steen zelve. Men kan zulks gemakkelyk waarnemen door sommige dezer versteenselen met den vinger te wryven, [illegible] zy in stof vervallen, terwyl dit met deze steensoort zelve het geval niet is.

Ten andere is de kalk zelve ongelyk zamengesteld: het eene gedeelte [illegible] meerder onderhevig aan verwering dan het andere, van [illegible] gedeelte tot de vernieling overgaat, terwyl het andere aan dezelve weerstand biedt. Dit kan men waarnemen by eene versche steengroeve die eenigen tyd aan de lucht wordt blootgesteld. De mergel die [illegible] de kalk en petrefakten voortbrengt, wordt door den regen weggespoeld en de rifsteen blyft vol kleine en groote gaten.

Het is [illegible] dat onze strandrotsen naar den kant van de zee steil afhellen, als ook dat de [illegible] holen of spelonken naar de zee is gerigt. Hieruit mogen wy besluiten dat de inbrekende golven der zee mede gewerkt hebben tot het vormen dezer spelonken.

De geologen gelooven dat een aantal holen en spelonken die in het kalk gebergte in Duitschland en elders gevonden worden, ontstaan zyn door het wegzakken des grondslags van dit gebergte; doch zulks schynt hier te Curaçao niet het geval te zyn.

Zoo de holen eene groote uitgestrektheid hebben en er in hunne zywanden geene uitgangen bestaan, dan vormen zy vergaarbakken voor het water dat door den [illegible] plantagie Daniel, op de kust van Hato. Wanneer men door een naauwen ingang gekropen is, komt men aan eene uitgestrekte verzamelplaats van zoet water, dat geen uitgang heeft.

Er zullen zekerlyk nog meerdere zulke water vergaarbakken bestaan, die ons niet bekend zyn.

Eenige jaren geleden loofde het Curaçaosche Departement der Maatschappy tot Nut van het Algemeen eene premie uit aan dengene, die nieuwe bronnen van zoet water zou ontdekken. Indien men toenmaals zulke bronnen had willen opsporen, zou men dezelve in de rifsteen hebben moeten zoeken.

Wanneer deze water vergaarbakken uitgangen in hunne zywanden hebben, dan vormen zy beekjes, zoo als te Hato en San [illegible]. Het water dezer beekjes verkrygt een [illegible], en lange ontstentenis van regen, daar het lang in den rifsteen gestaan hebbende, dezelve in zich heeft opgelost.

Het door dezen rifsteen gezyperde water blyft aan den zoldering hangen [illegible], laat het de in zich opgeloste kalk achter, die eenen kegel vormt met deszelfs basis tegen den zoldering, terwyl er zich een ander kegel op den vloer vormt; wanneer deze twee kegels met elkander in aanraking komen, ontstaat er eene dunne zuil; en [illegible] zuilen, [illegible] voorkomen van orgelpypen.

De holen breiden zich somtyds in lange gaanderyen uit, die met tufsteen of stalaktiten overtrokken worden.

Hier te Curaçao hebben deze stalaktiten de [illegible] graauwe kleur des kalksteens. Doch op andere plaatsen waar het doorgezyperde water kleurstof in zich [illegible], zyn dezelve van onderscheidene kleuren; en somtyds [illegible] als kristal. [illegible] druipsteen formatien aldaar zyn zeer opmerkenswaardig. Door de verbeelding en misschien ook wel wat door de beitel [illegible] meent men in dezelve allerlei [illegible] te zien, als: vaten, draken, leeuwen, enz. De spelonken zyn de verblyfplaatsen der nachtvogels als uilen en vledermuizen, welke laatsten er in groote menigte huisvesten, en misschien des nachts uitvliegen om heinde en ver hun voedsel te gaan opzoeken.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. En S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prys derzelve is f 12, [illegible] te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel; doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.